

Vastaukset sopimusluonnokseen korkeakoulujen yhteistarjonnasta

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu (XAMK) 20.10.2022

Kommentointipyyntö (31.10.2022 mennessä) korkeakouluille ja sidosryhmille: Sopimusluonnos korkeakoulujen yhteistarjonnasta kaikille tutkinto-opiskelijoille

Dokumentit löydettävissä täältä [Sopimusluonnos korkeakoulujen yhteistarjonnasta kaikille tutkinto-opiskelijoille: kommentointi 31.10.2022 mennessä - Koulutus- ja opetusyhteistyö - Eduuni-wiki](#)

Yliopistojen OHA-forum ja ammattikorkeakoulujen AMK-OHA -verkosto käsittelivät syksyllä 2021 kokouksissaan tavoitetta yhteiselle sopimukselle, joka mahdollistaisi yhteisen tarjonnan tuottamisen kaikille korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoille. Yliopistosektorilla on aiemmin ollut tutkinto-opiskelijoita koskeva JOO-sopimus ja ammattikorkeakoulusektorilla laaja CampusOnline -yhteistyö. Tässä tilanteessa, jossa korkeakoulut ovat valmistautumassa kansallisen Ristiinopiskelupalvelun käyttöönottoon opiskelijaliikkuvuuden toteuttamisessa, verkostot totesivat tavoitteeksi sopimuksen, joka kattaisi molemmat sektorit. Digivisio 2030 -tavoitteiden osalta tämä sopimus olisi merkittävä osa tutkinto-opiskelijan arvovirtaa mahdollistaen joustavien opiskelumahdollisuuksien tarjoamisen opiskelijoille. OHA-forumin ja AMK-OHA -verkoston nimeämä valmisteluryhmä on laatinut luonnoksen verkostosopimuksesta, joka perustuu sopimukseen opetusyhteistyöstä suomalaisissa korkeakouluissa, jonka korkeakoulut allekirjoittivat marraskuussa 2019. Sopimusluonnoksen lisäksi valmisteluryhmä on laatinut perustelumuiiston, jossa on pyritty taustoittamaan sopimusluonnokseen tehtyjä valintoja sekä niitä kohtia, joihin liittyy tässä valmisteluvaiheessa vielä avoimia ja ratkaistavia kysymyksiä.

Pyydämme korkeakouluilta ja sidosryhmiltä kommentit sopimusluonnoksesta OHA-forumille ja AMK-OHA -verkostolle sopimuksen jatkovalmistelua varten. Erityisesti toivomme näkemyksiä seuraaviin kysymyksiin, jotka vaativat ratkaisemista.

1. Kohderyhmän laajuus.

- Nyt on tunnistettu selkeinä kohderyhminä tutkinto-opiskelijat sekä kansainväliset vaihto-opiskelijat, joille voidaan tarjota opintoja samojen periaatteiden mukaisesti. Onko muita vastaavia kohderyhmiä, jotka voidaan rinnastaa tässä mielessä tutkinto-opiskelijoihin, ja joita koskevat samat sopimuksessa kuvatut periaatteet?

XAMK kommentit:

Verkostossa voivat opiskella myös avoimen opiskelijat (erityisesti polkuopiskelijat).

2. Henkilökohtaisen opintosuunnitelman käyttö

- Sopimuksessa kuvattu malli perustuu siihen, että prosessin tukena hyödynnetään kansallista Ristiinopiskelupalvelua. Yksittäisen opiskelijan osalta kotikorkeakoulun vastuulla on varmistaa, että opiskelija on oikeutettu tarjonnassa oleviin opintoihin opiskeluoikeutensa perusteella, ja että hänen valitsemansa opinnot soveltuvat osaksi hänen opintojaan. Tällöin kotikorkeakoulun järjestelmässä olevassa opintosuunnitelmassa tulee olla varmistus tästä (joko koneellinen tarkistus säännön mukaisesta valinnasta tai henkilön tekemä tarkistus soveltuvuudesta), ennen kuin opiskelijan ilmoittautuminen välitetään kohdekorkeakouluun.

XAMK kommentit:

Miten varmistus voidaan käytännössä toteuttaa?

-> Tällä hetkellä ei koneellisesti ei pysty millään tavalla varmistamaan. Muutoin tarvitaan Peppi- ja Sisu- kehitystyötä joka vie pitkään.

-> henkilökohtaistakaan tarkistusta ei pystytä tarjoamaan etukäteen (vain jälkikäteen).

- Opintosuunnitelman periaatteellisen roolin lisäksi tässä on hyvä varmistaa, miten ratkaisu teknisesti toteutuu Pepin ja Sisun toiminnallisuuksissa ja liittyykö tähän mahdollisesti kehitysaikatauluun liittyviä asioita.

XAMK kommentit:

Ei pitäisi olla ongelma.

3. Henkilötietojen käsittelyn periaatteet

- Olisi hyvä kuvata tätä laajaa yhteistyötä koskien henkilötietojen käsittelyn periaatteet suhteessa Ristiinopiskelupalvelun käyttöön siten, että muutkin yhteistyöverkostot voivat tätä kuvausta hyödyntää.
- Tässä vaiheessa on mietitty erityisesti rekisterinpitäjyyteen liittyvää kysymystä. Näkevätkö korkeakoulut tarkoituksenmukaisena ratkaista tämä yhteisrekisterinpitäjyyden avulla, jolloin korkeakoulut rekisterinpitäjinä yhdessä ohjeistavat palveluntarjoajaa henkilötietojen käsittelijänä?

XAMK kommentit:

Perustelumuiustiossa oli kaksi kohtaa, jotka pitää yhteisesti ratkaista ja muotoilla oikein

Kokonaisuuden kuvaus: mitä tietoja siirtyy minnekin ja missäkin vaiheessa? Voidaanko hyödyntää tätä kuvaa ja kuvausta:

<https://wiki.eduuni.fi/display/Ristiinopiskelupalvelu/Ristiinopiskelupalvelun+toiminta>

Toteutuuko tietojenkäsittely siis näin?

Rekisterinpitäjyys: yhteisrekisterinpitäjyys vai jokainen korkeakoulu on itse rekisterinpitäjä?

Perustelumuiustiossa on todettu, että "Tässä verkostossa toiminnan luonne näyttäisi puoltavan yhteisrekisterinpitäjyyttä, koska korkeakoulut yhdessä ohjeistavat palveluntarjoajaa henkilötietojen käsittelyssä." Tämä tulkinta ei ole selvä, koska kotikorkeakoulu ei määrittele eikä pysty vaikuttamaan, millä tavalla kohdekorkeakoulu konkreettisesti henkilötietoja käsittelee, vaan siitä vastaa pelkästään kohdekorkeakoulu. Ja sama päinvastoin. Eli onko kyseessä sittenkin kahdesta erillisestä rekisterinpitäjästä eli kotikorkeakoulu ja kohdekorkeakoulu ovat erillisiä rekisterinpitäjiä ja luovuttavat tietoja toisilleen?

Yhteisrekisterinpitäjyyden puolesta:

GDPR artikla 26: "Jos vähintään kaksi rekisterinpitäjää määrittää yhdessä käsittelyn tarkoitukset ja keinot, ne ovat yhteisrekisterinpitäjiä. Ne määrittelevät keskinäisellä järjestelyllä läpinäkyvällä tavalla kunkin vastuualueen tässä asetuksessa vahvistettujen velvoitteiden noudattamiseksi" Eli eikö tämä juurikin toteudu? Jokaisella rekisterinpitäjällä on kuitenkin samat velvollisuudet.

Jokainen korkeakoulu on itse rekisterinpitäjä:

Onko meillä yhteinen rekisteri, jota tässä hyödynnetään tähän tarkoitukseen? Tämä kuva aukaisi tilannetta ainakin tietojenkäsittelyn näkövinkkelistä:

<https://wiki.eduuni.fi/display/Ristiinopiskelupalvelu/Ristiinopiskelupalvelun+toiminta>.

Jokaisella korkeakoululla olisi oma rekisteri omassa opintotietojärjestelmässään, josta tietoja välitetään kohdekorkeakoululle. Korkeakoulut eivät ole henkilötietojen käsittelijöitä, CSS palveluntarjoajana on.

Opiskelija käyttää kotikorkeakoulunsa omaa opintotietojärjestelmää, josta ilmoittautumiseen liittyvät tiedot välitetään palveluväylän kautta kohdekorkeakoulun opintotietojärjestelmään ilmoittautumisen rekisteröimiseksi.

Kohdekorkeakoulu käsittelee ilmoittautumisen omassa opintotietojärjestelmässään.

Kohdekorkeakoulu kirjaa opintosuorituksen omaan opintotietojärjestelmäänsä, josta suoritus välitetään palveluväylän kautta opiskelijan kotikorkeakouluun.

Kysymyksiä nousee myös "tiedot välitetään" sanamuodosta. Tallentuuko saman opiskelijan tietty opintosuorite sekä korkeakoulu A että korkeakoulu B tietojärjestelmään? (tietojen minimoinnin periaate)

Lisäksi:

Pohjamuistiossa: "Kaikki Sopijapuolet sitoutuvat informoimaan käyttäjiä henkilötietojen käsittelystä.". Miten tämä on ajateltu käytännössä toteutettavan?

Pohjamuistiossa: "Sopijapuoli ei vastaa toiselle Sopijapuolelle aiheuttamastaan välillisestä vahingosta. Sopijapuolen vastuun ylärajana toista Sopijapuolta kohtaan on kaikissa tapauksissa 20.000 EUR ellei Sopijapuoli ole aiheuttanut vahinkoa tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella.". Tähän tarvittaisiin juristin mielipide ja lausunto.

4. Muihin asioihin liittyvät kommentit

XAMK kommentit:

1. Jos kohderyhmänä myös muut kuin tutkinto- ja vaihto-opiskelijat, on sopimuksen kohdassa 2D määriteltävä ehdot, millä perusteella esim. Avoimen opiskelijat voivat hyödyntää tätä maksutonta tarjontaa.
2. Korvaako tämä sopimus vain CampusOnlinen vai voisiko kattaa jatkossa kaikki pienemmätkin ristiinopiskelusopimukset?